

Titel – Slv Infektion 4a: Andel bensylpenicillin av vanliga iv antibiotika vid samhällsförvärd pneumoni

Fullständigt namn – Andel bensylpenicillin av vanliga intravenösa antibiotika som förstahandsbehandling vid samhällsförvärd pneumoni senaste 12 månaderna

Om indikatorn – En pneumoni kan definieras som samhällsförvärd när smittan inte skett under eller i nära anslutning till sjukvård, till exempel olika ingrepp eller behandling. Om pneumonin debuterar ≤ 48 timmar efter inskrivning i slutenvården samt ≥ 48 timmar efter utskrivning räknas den som samhällsförvärd om det inte finns särskilda riskfaktorer som skulle tala för en vårdrelaterad infektion. *S. pneumoniae* både dominerar och har högst mortalitet bland de vanligt förekommande etiologiska fynden. All empirisk antibiotikabehandling ska ha effekt mot *S. pneumoniae* och vid allvarigare pneumoni eller osäker tarmabsorption initieras behandlingen intravenöst. Vanliga intravenösa preparat är bensylpenicillin, cefotaxim, piperacillin-tazobaktam och meropenem. Rutinmässig täckning av atypiska patogener är endast indicerat vid allvarlig pneumoni. För normalpatienten med DS-CRB65 0-3 poäng och behov av intravenös behandling är bensylpenicillin rekommenderat förstahandspreparat, även för en patient med kronisk bronkit eller KOL. Därför bör andelen behandlade med bensylpenicillin, med smalast spektrum, vara hög.

Indikatorn omfattar endast intravenösa antibiotika eftersom rekommendationerna för perorala antibiotika är mer beroende av antalet DS-CRB65 poäng och eventuell samtidig kronisk lungsjukdom, något som kan vara svårt att bedöma utifrån tillgängliga data.

Indikatorn ingår i NAG Stramas Nationella slutenvårdsindikatorer för antibiotika
Ursprung: Arbetsgrupp med representanter från regionala Stramagrupper

Att tänka på vid tolkning – Om ordinationsorsak inte registreras vid ordinationen kan inte tillförlitliga data tas fram. Tillgången till data bygger på rapporter ur Infektionsverktyget eller motsvarande. Hur data registrerats behöver vägas in vid tolkning.

Datakälla - Infektionsverktyget eller motsvarande i respektive region

Typ av mått – Andel

Täljare – Antal ordinationsorsaker med antibiotikabehandlade samhällsförvärdade pneumonier som behandlats med bensylpenicillin som första behandling.

Tid: Senaste 12 månaderna (rullande)

Ålder: Samtliga

Kön: Samtliga

Verksamhetstyp: Samtliga

Vårdform: Både öppenvård och slutenvård vid sjukhuset

Läkemedel: J01CE01 (bensylpenicillin)

Ordnationsorsak: Samhällsförvärd pneumoni (lunginflammation)

Ordnation: Endast första ordination

Nämnare – Antal ordinationsorsaker med antibiotikabehandlade samhällsförvärdade pneumonier som behandlats med bensylpenicillin, cefotaxim, piperacillin-tazobaktam eller meropenem som första behandling.

Tid: Senaste 12 månaderna (rullande)

Ålder: Samtliga

Kön: Samtliga

Verksamhetstyp: Samtliga

Vårdform: Både öppenvård och slutenvård vid sjukhuset

Läkemedel: J01CE01 (bensylpenicillin), J01CR05 (piperacillin-tazobaktam), J01DD01 (cefotaxim) och J01DH02 (meropenem)

Ordnationsorsak: Samhällsförvärd pneumoni (lunginflammation)

Ordnation: Endast första ordination

Tröskelvärde för visning – Gräns för hur många fall i nämnaren som får visas: 5

Projektspecifik information – Sekvens för datauttag: Andel ordinationsorsak samhällsförvärd pneumoni (lunginflammation) där J01CE01 (bensylpenicillin) ordinerats som första ordination av vanliga intravenösa antibiotika (J01CE01 (bensylpenicillin), J01CR05 (piperacillin-tazobaktam), J01DD01 (cefotaxim) och J01DH02 (meropenem)

Giltighetstid fr.o.m. – 2026-07-01

Utgivare – NAG Strama

Rapporteringsperioder – År

Enhetstyper – *Vårdenhet*. (Sjukhusnivå, men om möjligt också klinik/verksamhetsnivå)

Önskvärd riktning – Högt. Målvärde >55%. Högre mål kan övervägas utifrån aktuell regional eller lokal nivå.

Referenser –

(1) Svenska Infektionsläkarföreningens Vårdprogram Samhällsförvärd pneumoni (2024).

[Vårdprogram ISamhällsförvärd pneumoni](#)

Regionstillhörighet – Regiontillhörigheten utgår från den region verksamheten finns i.

Registerbeskrivning – Data tas fram av respektive region.

Nyckelord – Strama, slutenvård, pneumoni, lunginflammation, läkemedelsbehandling, antibiotika, infektionssjukdom